

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

രാവണാജ്ഞയാ പ്രഹസ്തസ്യ വിപുലസൈന്ധവേന സഹ യുദ്ധായ
പ്രസ്ഥാനം

അകമ്പനവധം ശ്രുത്വാ
ക്രൂദ്ധോ വൈ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
കിഞ്ചിദ് ദീനമുഖശ്ചാപി
സചിവാംസ്താനുദൈക്ഷത ||6.57.1 ||

സ തു ധ്യാത്വാ മൂഹൂർത്തം തു
മന്ത്രിഭിഃസംവിചാർയ ച |
തതസ്തു രാവണഃ പൂർവ -
ദിവസേ രാക്ഷസാധിപഃ |
പുരീം പരിയയൗ ലങ്കാം
സർവാൻ ഗുൽമാനവേക്ഷിതും ||6.57.2 ||

താം രാക്ഷസഗണൈർഗുപ്താം
ഗുൽമൈർബഹുഭിരാവൃതാം |
ദദർശ നഗരീം രാജാ
പതാകാധ്വജമാലിനീം ||6.57.3 ||

രുദ്ധാം തു നഗരീം ദൃഷ്ട്വാ
രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |

ഉവാചാത്മഹിതം കാലേ
പ്രഹസ്തം യുദ്ധകോവിദം || 6.57.4 ||

പുരസ്യാപനിവിഷ്ടസ്യ
സഹസാ പീഡിതസ്യ ഹ |
നാൻയയുദ്ധാത് പ്രപശ്യാമി
മോക്ഷം യുദ്ധവിശാരദ || 6.57.5 ||

അഹം വാ കുന്ദകർണോ വാ
ത്വം വാ സേനാപതിർമമ |
ഇന്ദ്രജിദ് വാ നികുന്ദോ വാ
വഹേയുർഭാരമീദൃശം || 6.57.6 ||

സ ത്വം ബലമതഃ ശീഘ്ര -
മാദായ പരിഗൃഹ്യ ച |
വിജയായാദിനിർയാഹി
യത്ര സർവേ വനൗകസഃ || 6.57.7 ||

നിർയാണാദേവ തൂർണം ച
ചലിതാ ഹരിവാഹിനീ |
നർഭതാം രാക്ഷസേന്ദ്രാണാം
ശ്രുത്യാ നാദം ദ്രവിഷ്യതി || 6.57.8 ||

ചപലാ ഹ്യവിനീതാശ്ച
ചലചിത്താശ്ച വാനരാഃ |
ന സഹിഷ്യന്തി തേ നാദം
സിംഹനാദമിവ ദ്വിപാഃ || 6.57.9 ||

വിദ്രുതേ ച ബലേ തസ്മിൻ
രാമഃ സൗമിത്രിണാ സഹ |

അവശസ്തേ നിരാലംബഃ
പ്രഹസ്തു വശമേഷ്യതി || 6.57.10 ||

ആപത്സംശയിതാ ശ്രേയോ
നാത്ര നിഃസംശയിക്യതാ |
പ്രതിലോമാനൂലോമം വാ
യത് തു നോ മന്യസേ ഹിതം || 6.57.11 ||

രാവണേനൈവമുക്തസ്തു
പ്രഹസ്തോ വാഹിനീപതിഃ |
രാക്ഷസേന്ദ്രമുവാചേദ -
മസുരേന്ദ്രമിവോശനാ || 6.57.12 ||

രാജൻ മന്ത്രിതപൂർവം നഃ
കുശലൈഃ സഹ മന്ത്രിഭിഃ |
വിവാദശ്ചാപി നോ വൃത്തഃ
സമവേക്ഷ്യ പരസ്വരം || 6.57.13 ||

പ്രദാനേന തു സീതായാഃ
ശ്രേയോ വ്യവസിതം മയാ |
അപ്രദാനേ പുനർയുദ്ധം
ദൃഷ്ടമേവ തഥൈവ നഃ || 6.57.14 ||

സോഹം ദാനൈശ്ച മാനൈശ്ച
സതതം പുജിതസ്ത്വയാ |
സാനൈശ്ച വിവിധൈഃ കാലേ
കിം ന കുർയാം ഹിതം തവ || 6.57.15 ||

നഹി മേ ജീവിതം രക്ഷ്യം
പുത്രദാരധനാനി ച |

ത്വം പശ്യ മാം ജുഹൂഷന്തം
ത്വദർഥേ ജീവിതം യുധി || 6.57.16 ||

ഏവമുക്ത്വാ തു ഭർതാരം
രാവണം വാഹിനീപതിഃ |
ഉവാചേദം ബലാധ്യക്ഷാൻ
പ്രഹസ്തഃ പുരതഃ സ്ഥിതാൻ || 6.57.17 ||

സമാനയത മേ ശീഘ്രം
രാക്ഷസാനാം മഹാബലം |
മദ്ബാണാനാം തു വേഗേന
ഹതാനാം ച രണോജിരേ || 6.57.18 ||

അദ്യ തൃപ്യന്തു മാംസാദാഃ
പക്ഷിണഃ കാനനൗകസാം |
തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
ബലാധ്യക്ഷാ മഹാബലാഃ || 6.57.19 ||

ബലമുദ്യോജയാമാസു -
സ്തസ്മിൻ രാക്ഷസമന്ദിരേ |
സാ ബഭൂവ മുഹൂർത്തേന
ഭീമൈർനാനാവിധായുധൈഃ || 6.57.20 ||

ലങ്കാ രാക്ഷസവീരൈസ്തൈ -
ർഗജൈരിവ സമാകുലാ |
ഹുതാശനം തർപയതാം
ബ്രാഹ്മണാംശ്ച നമസ്യതാം || 6.57.21 ||

ആജ്യഗന്ധപ്രതിവഹഃ
സുരഭിർമാരുതോ വവൗ |

സ്രജശ്ച വിവിധാകാരാ
ജഗൃഹുസ്ത്വഭിമന്ത്രിതാഃ || 6.57.22 ||

സംഗ്രാമസജ്ജാഃ സംഹൃഷ്ടാ
ധാരയൻ രാക്ഷസാസ്തുഭാ |
സധനുഷ്ടാഃ കവചിനോ
വേഗാദാപ്സത്യ രാക്ഷസാഃ || 6.57.23 ||

രാവണം പ്രേക്ഷ്യ രാജാനം
പ്രഹസ്തം പര്യവാരയൻ |
അമാമന്തര്യ തു രാജാനം
ഭേരീമാഹത്യ ദൈരവാം || 6.57.24 ||

ആരുരോഹ രഥം യുക്തഃ
പ്രഹസ്തഃ സജ്ജകൽപിതം |
ഹയൈർമഹാജവൈർയുക്തം
സമ്യക്സുതം സുസംയതം || 6.57.25 ||

മഹാജലദനിർഘോഷം
സാക്ഷാച്ചന്ദ്രാർകദാസ്യരം |
ഉരഗധ്വജദുർധർഷം
സുവരൂഥം സ്വപസ്തരം || 6.57.26 ||

സുവർണജാലസംയുക്തം
പ്രഹസന്തമിവ ശ്രിയാ |
തതസ്തം രഥമാസ്ഥായ
രാവണാർപിതശാസനഃ || 6.57.27 ||

ലങ്കായാ നിർയയൗ തൂർണം
ബലേന മഹതാ വൃതഃ |

തതോ ദുന്ദുഭിനിർഘോഷഃ
 പർജ്ജന്യനിനദോപമഃ |
 വാദിത്രാണാം ച നിനദഃ
 പുരയന്നിവ മേദിനീം || 6.57.28 ||

ശുശ്രൂവേ ശംഖശബ്ദശ്ച
 പ്രയാതേ വാഹിനീപതൗ |
 നിനദന്തഃ സ്വരാൻ ഘോരാൻ
 രാക്ഷസാ ജഗ്മുരഗ്രതഃ || 6.57.29 ||

ഭീമരൂപാ മഹാകായാഃ
 പ്രഹസ്തസ്യ പുരഃസരാഃ |
 നരാന്തകഃ കുന്ദഹനു -
 ര്മഹാനാദഃ സമുന്നതഃ |
 പ്രഹസ്തസചിവാ ഹ്യേതേ
 നിർയയുഃ പരിവാർയ തം || 6.57.30 ||

വ്യൂഘ്രൈനൈവ സുഘോരേണ
 പൂർവദ്യാരാത് സ നിർയയൗ |
 ഗജയുഥനികാശേന
 ബലേന മഹതാ വൃതഃ || 6.57.31 ||

സാഗരപ്രതിമൗഘേന
 വൃതസ്തേന ബലേന സഃ |
 പ്രഹസ്തോ നിർയയൗ ക്രുദ്ധഃ
 കാലാന്തകയമോപമഃ || 6.57.32 ||

തസ്യ നിർയാണഘോഷേണ
 രാക്ഷസാനാം ച നർഭതാം |

ലങ്കായാം സർവഭൂതാനി
വിനേദുർവികൃതൈഃ സ്വരൈഃ ||6.57.33 ||

വ്യഭ്രമാകാശമാവിശ്യ
മാംസശോണിതഭോജനാഃ |
മണ്ഡലാന്യപസവ്യാനി
ഖഗാശ്ചക്രൂ രഥം പ്രതി ||6.57.34 ||

വമന്ത്യഃ പാവകജ്വാലാഃ
ശിവാ ഘോരാ വവാശിരേ |
അന്തരിക്ഷാത് പപാതോൽകാ
വായുശ്ച പരൂഷം വവൗ ||6.57.35 ||

അന്യോന്യമഭിസംരണ്ഡാ
ഗ്രഹാശ്ച ന ചകാശിരേ |
മേഘാശ്ച ഖരനിർഘോഷാ
രഥസ്യാപരി രക്ഷസഃ ||6.57.36 ||

വവർഷു രുധിരം ചാസ്യ
സിഷിചുശ്ച പുരഃസരാൻ |
കേതുമൂർധനി ഗൃധ്രന്യു
വിലീനോ ദക്ഷിണാമുഖഃ ||6.57.37 ||

നദന്നുഭയതഃ പാർശ്വം
സമഗ്രാം ശ്രീയമാഹരത് |
സാരഥേർബഹുശശ്ചാസ്യ
സംഗ്രാമമവഗാഹതഃ ||6.57.38 ||

പ്രതോദോ ന്യപതദ്ധസ്താത്
സുതസ്യ ഹയസാദിനഃ |

നിർയാണശ്രീശ്ച യാ ച സ്യാദ്
ഭാസ്വരാ ച സുദുർലഭാ ||6.57.39 ||

സാ നനാശ മൂഹൂർത്തേന
സമേ ച സ്ഖലിതാ ഹയാഃ |
പ്രഹസ്തം തം ഹി നിർയാന്തം
പ്രഖ്യാതഗുണപൗരുഷം |
യുധി നാനാപ്രഹരണാ
കപിസേനാഭ്യവർത്ത ||6.57.40 ||

അഥ ഘോഷഃ സുതുമുലോ
ഹരീണാം സമജായത |
വൃക്ഷാനാരുജ്ജതാം ചൈവ
ഗുർവീർവൈ ഗൃഹ്ണതാം ശിലാഃ ||6.57.41 ||

നദതാം രാക്ഷസാനാം ച
വാനരാണാം ച ഗർജ്ജതാം |
ഉദേ പ്രമുദിതേ സൈന്ധ്യേ
രക്ഷോഗണവനൗകസാം ||6.57.42 ||

വേഗിതാനാം സമർമ്മാനാമന്യോന്യവധകാക്ഷിണാം |
പരസ്വരം ചാഹ്യതാം നിനാദഃ ശ്രൂയതേ മഹാൻ ||6.57.43 ||

തതഃ പ്രഹസ്തഃ കപിരാജവാഹിനീ -
മദിപ്രതസ്ഥേ വിജയായ ദുർമതിഃ |
വിവൃദ്ധവേഗാം ച വിവേശ താം ചമുഃ
യഥാ മുമൂർഷുഃ ശലഭോ വിഭാവസുഃ ||6.57.44 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||